

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.12.2013 г.
COM(2013) 888 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
относно необходимостта от незадължителен термин за качество „продукт на
островно земеделие“

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
2.	Ситуация по отношение на островното земеделие.....	4
2.1.	Социално-икономическо значение на островното земеделие	5
2.2.	Селскостопанско производство на островите	6
3.	Съществуващи схеми за етикетирание в държавите членки	8
4.	Необходимост от незадължителен термин за качество.....	10
4.1.	„Хоризонтални“ характеристики на продукти или селскостопански практики.....	10
4.2.	Добавена стойност	11
4.3.	Европейско измерение.....	11
5.	Заключение	12

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно необходимостта от незадължителен термин за качество „продукт на островно земеделие“

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съгласно член 32 от Регламент (ЕС) № 1151/2012 относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни¹ Комисията е длъжна да представи доклад до Европейския парламент и Съвета не по-късно от 4 януари 2014 г., при необходимост придружен от подходящи законодателни предложения относно необходимостта от нов термин „продукт на островно земеделие“.

Член 32 гласи, че терминът може да се използва само за продукти:

- предназначени за консумация от човека и изброени в приложение I към Договора; и
- суровините за които произхождат от островни райони; и
- под формата на преработени продукти, преработката също трябва да се извършва на остров в случаите, когато това оказва съществено въздействие върху специфичните характеристики на крайния продукт.

Комисията предприе набор от мерки за повишаване на знанията относно островното земеделие в Съюза, като се консултира с държавите членки и заинтересованите страни² и проведе дискусии в съответните форуми³. През юни 2013 г. тя организира двудневен работен семинар относно продуктите на островното земеделие и на хранително-вкусовата промишленост⁴. Тези дейности и научният и политически доклад на Съвместния изследователски център (СИЦ)⁵, изготвен след приключване на семинара, осигуриха ценна информация за настоящия доклад.

В настоящия доклад се проучват социално-икономическите характеристики и специфичните особености на островното земеделие, прави се преглед на съществуващите схеми за етикетиране и се разглеждат ползите от създаването на незадължителен термин за качество (НТК) „продукт на островно земеделие“.

¹ Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

² Въпросници за държавите членки и заинтересованите страни (28 януари 2013 г. и 6 юни 2013 г.).

³ Консултативна група по политиката за качество и експертна група по устойчивост и качество на селското стопанство и развитието на селските райони.

⁴ Севиля, 13—14 юни 2013 г.

⁵ Santini F., Guri, F., *et al.* (2013), *EU island farming and the labelling of its products (Островно земеделие в ЕС и етикетирането на неговите продукти)*, JRC Scientific and Policy Reports, JRC84949

2. СИТУАЦИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОСТРОВНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ

За целите на настоящия доклад:

- НТК „продукт на островно земеделие“ е генеричен/хоризонтален термин, който ще се изписва на етикета на продукти, без да се посочва името на конкретен остров и без фигуративно съдържание, като например знак.

Терминът може да се използва само за описанието на продукти:

- (1) предназначени за консумация от човека;
- (2) изброени в приложение I към Договора; и
- (3) суровините за които произхождат от островни райони.

По отношение на преработени продукти, преработката също трябва да се извършва на остров в случаите, когато това оказва съществено въздействие върху специфичните характеристики на крайния продукт⁶.

- „островно земеделие“ означава производството на селскостопански продукти и храни на острови;
- „островен продукт“ означава селскостопански или хранителен продукт, произведен на остров.

За разлика от други географски понятия „остров“ изглежда се определя лесно: земя, обградена от вода. При все това за конкретни цели често се използват по-специфични определения, при които се отчитат допълнителни критерии като:

- размер (като площ или население);
- наличието на постоянна връзка със или определено разстояние от континента; или
- наличието на регионален административен орган.

За **статистически цели** Евростат установи следните критерии за определението на остров:

- i) минимална площ от 1 km²;
- ii) минимално разстояние от 1 km между острова и континента;
- iii) население над 50 души;
- iv) без постоянна връзка с континента (например мост, тунел, дига); и
- v) на острова не е разположена столица на държава — членка на ЕС.

Прилагането на тези критерии в контекста на етиктирането на селскостопански продукти би довело до някои трудности. Например ще бъдат изключени островите,

⁶ Член 32 от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

които разполагат с постоянна връзка с континента, но не са реално интегрирани от икономическа гледна точка, както и много острови с малко население. Архипелаг с над 50 жители, който обаче е съставен от няколко острова, всеки от които е с по-малко население от това (това важи за много финландски и шведски острови), няма да бъде включен, въпреки че се сблъсква с подобни затруднения.

За **структурните фондове и Кохезионния фонд**⁷ островите са „държави членки острови с право на финансиране по Кохезионния фонд и други острови, с изключение на тези, в които се намира столицата на държава членка или които имат постоянна връзка с континента“. За разлика от определението на Евростат това включва всички малки и крайбрежни острови и двете островни държави членки (Малта и Кипър), но не включва Ирландия и Обединеното кралство, както и множество малки острови с постоянна връзка с континента.

Предвид различните определения е трудно да се каже колко точно острова има в ЕС. Изчисленията варират от около 300 острова съгласно най-строгите определения (без постоянна връзка, минимален размер и др.) до над 300 000 (най-вече във Финландия и Швеция), ако се прилагат само геоморфологични критерии⁸.

Макар че тези острови са много различни от геоморфологична, природна, демографска, културна и административна гледна точка, могат да се установят някои общи характеристики:

- много острови са планински;
- техният климат често е естествено морски;
- тяхното разположение е „по периферията“ и предполага ниска степен на достъпност;
- техният природен капитал е уникален и чувствителен;
- демографията обикновено е динамична (с изключение на по-малките острови, които често са засегнати от обезлюдяване);
- наличие на стабилна културна идентичност; и
- в много случаи те разполагат с автономна администрация.

Как се определя терминът „остров“ зависи от целта, за която е необходимо определението. По отношение на етикетването на продукти от островни земеделски стопанства трябва да установим какво точно следва да описва етикетът, за да решим какво определение да прилагаме.

2.1. Социално-икономическо значение на островното земеделие

Селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост са важни сектори за островните икономики на ЕС. Селското стопанство, лесовъдството и рибарството представляват 2,7 % от тяхната брутна добавена стойност (БДС) в сравнение с 1,6 % от

⁷ Член 52 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25).

⁸ http://www.scb.se/Pages/PressRelease_275646.aspx.

общата БДС на ЕС-27. Тяхната хранително-вкусова промишленост също е по-важен сектор в сравнение със ситуацията на континента, със съответно 19% от заетостта в промишления сектор в сравнение с 13% на равнище ЕС.

Значимостта на островите в сектора на селското стопанство в национален план е най-голяма в Гърция и Италия, по-специално заради техните три големи острова (Сицилия, Сардиния и Крит). В Сицилия и Сардиния се осъществява над половината от цялото островно селскостопанско производство в ЕС по отношение на стойността; в Крит, Азорските острови и Реюнион — между 5 и 10%.

Въз основа на посочените в Изследването на структурата на земеделските стопанства 572 000 стопанства в островни райони по NUTS 2 в ЕС през 2011 г. общият брой на островните стопанства би бил около 600 000. Тяхното общо селскостопанско производство се изчислява на 11,4 млрд. EUR годишно.

Островното земеделие е изправено през следните **структурни предизвикателства**:

- земеделската площ по стопанства е по-малка от средната за ЕС;
- островните стопанства се характеризират като по-малко трудоемки в сравнение с тези на континента;
- изолираността предполага по-големи транспортни разходи (влаганите материали могат да струват два-три пъти повече отколкото на континента);
- ограниченият брой жители ограничава разнообразието на производството и следователно степента на местната конкуренция;
- обезлюдяването може да доведе до загуба на специфично ноу-хау;
- производството често е специализирано и следователно по-чувствително на сътресения в международната икономика;
- водоснабдяването, електроснабдяването и управлението на отпадъците могат да окажат неблагоприятен ефект върху островното земеделие.

Заинтересованите страни заявиха, че тези предизвикателства всъщност оказват положително въздействие върху качествата/характеристиките на островните продукти и местните методи на производство. В рамките на селскостопанското производство на островите се използват местни характеристики, които благоприятстват качеството и има тесни връзки между първичното производство, преработката и предлагането на пазара, които се извършват съгласно много високи стандарти въз основа на традиционно ноу-хау. В допълнение към това изолираността на някои острови е допринесла за подобряване на местните техники за преработка.

2.2. Селскостопанско производство на островите

Преобладават две основни **продуктови групи**: плодове и зеленчуци и специализирани култури като маслини и лозя. Общата производствена стойност на двете групи представлява съответно 4,7% и 3,6% от общата стойност за ЕС в съответните сектори и почти 60% от общата стойност на селскостопанското производство на островите в ЕС в сравнение с едва 30% в ЕС като цяло.

Островните стопанства се специализират най-вече в градинарство. С някои изключения (например зърнени храни в Сицилия и захарна тръстика на някои тропически острови),

зърнените храни и обработваемите култури са недостатъчно представени в сравнение с ЕС като цяло.

Животновъдството на островите се характеризира с голямото значение на стопанствата, които специализират в отглеждането на овце и кози. Производството на овче и козе месо в стойностно изражение е с три пъти по-голямо значение на островите в сравнение със средните стойности в ЕС.

При все това мненията на държавите членки и заинтересованите страни са разделени, когато става въпрос за **специфичните характеристики на островните продукти**.

Някои считат, че островните продукти имат специфични характеристики поради:

- традиционно ноу-хау;
- конкретните климатични условия, които оказват въздействие върху процеса на зреене, преработката и транспорта; и
- естеството на местно добиваните суровини.

Счита се, че тези специфични характеристики са пряко свързани с традициите, експертните знания и рецептите, които се предават от поколение на поколение, както и с уникалните условия във връзка с местното култивиране и отглеждането на местни породи.

Други твърдят, че е трудно да се демонстрира спецификата на островните продукти в сравнение с продукти от крайбрежните зони на континента, тъй като те нямат конкретни характеристики, свързани с производството на остров, освен произхода им *per se*. Няма примери за преработка, която трябва задължително да се извършва на острова, и би било грешка определени производствени стъпки като опушване или сушене да се считат за уникални поради климата на острова, тъй като той може да не е по-различен от климата по крайбрежието на близкия континент.

Да обобщим посочените по-горе заключения:

- Островното земеделие има някои общи характеристики, но те са свързани най-вече със **структурни предизвикателства**, а не толкова със специфични особености на продуктите. Тези предизвикателства вече са обхванати от различни мерки, например от структурните фондове, програмите за развитие на селските райони, схеми за директни помощи в рамките на общата селскостопанска политика, транспортната политика, изследователските програми, стратегиите за местно развитие и др.
- Може да се счита, че структурираните предизвикателства оказват положително въздействие върху **качествата/характеристиките** на островните продукти и производствените методи (например чрез запазване на качеството, ноу-хау и суровини и усъвършенстване на местните техники за преработка).
- Макар че съчетанието на естествени и човешки фактори може да доведе до конкретни характеристики на островните продукти, те обикновено са присъщи за **конкретен остров**. Тъй като островите са много различни, изглежда

нереалистично да се идентифицират специфични характеристики, които са общи за всички техни продукти или поне за продуктите, предназначени за консумация от човека и изброени в приложение I.

3. СЪЩЕСТВУВАЩИ СХЕМИ ЗА ЕТИКЕТИРАНЕ В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Понастоящем няма правен инструмент на равнище ЕС или национално равнище, който да е предназначен специално за защита на продукти с произход от острови или островно земеделие.

Следните мерки обхващат непряко предлагането на пазара на продукти на островно земеделие и ги защитават от злоупотреба и подвеждащи или нелоялни практики:

- схеми за качество на ЕС, и по-специално:
 - защитени наименования за произход (ЗНП) и защитени географски указания (ЗГУ); и
 - регламентите POSEI (програма с мерки, специфични за отдалечените региони и за островите) за земеделието в най-отдалечените региони на Съюза⁹, които обхващат най-вече островни територии и в които се предвижда официална схема за качество на ЕС (наричана по-долу „знак за НОР“¹⁰);
- правила за „общо право“, т.е. системите за марки на ЕС и държавите членки, правилата за борба с нелоялната конкуренция и общите правила за защита на потребителя, както и регламентите относно предназначенията за потребителите информация за хранителни продукти на равнище ЕС и държави членки;
- комбинация от инструменти, например регионални системи за колективни или сертификационни марки, със схемите за качество на ЕС (знак за НОР, ЗНП/ЗГУ или биологично земеделие).

Бяха събрани редица примери за селскостопански или хранителни продукти, в чийто етикети се посочва островният произход, в неизчерпателен **опис** на случаи въз основа на

- практики, идентифицирани от базите данни с марки на Службата за хармонизация във вътрешния пазар (ОНМ) и Световната организация за интелектуална собственост (СОИС);
- етикети, които могат да бъдат открити на пазара;
- схеми за качество на ЕС; и
- колективни регионални марки и инициативи.

Само малка част съдържа и се позовава на генеричния/хоризонтален термин „остров“ и/или негови преводи. От събраните 8400 марки във връзка с продукти и напитки от

⁹ Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО) № 793/2006 на Комисията.

¹⁰ От френския израз *régions ultra-périphériques* (най-отдалечен регион, или НОР).

селскостопанския и хранително-вкусовия сектор по-голямата част включват името на конкретен остров, а около 1360 включват самия термин „остров“ или негов превод, което се равнява на 16 % от всички събрани марки. Някои от тях, обикновено придружени от по-точен географски термин, с който се идентифицира конкретен остров, действително са свързани с продукти на островно земеделие, но 80 % (грабващи вниманието наименования, марки и др.) не са свързани.

Над 85 % от описаните етикети са свързани с конкретен остров, както и с произхода на продукта от този конкретен остров или архипелаг, например Сардиния, Азорски острови, Мадейра или Мартиника. Притежателите на марки се интересуват повече от предаване на информация за точно определен произход, а не да посочат общо, че техните продукти идват от остров.

За островните продукти в ЕС са регистрирани множество **териториални марки**¹¹. Много острови и/или архипелази разполагат с една или няколко колективни марки, чието съвместно съществуване затруднява потребителя да се ориентира. Тези марки се основават на колективни или сертификационни марки, които се притежават от групи на частни заинтересовани страни, местни органи или публично-частни партньорства и всички те са полу-фигуративни марки (т.е. с наименование и символ).

Знакът за НОР се използва за популяризиране на продукти с изключително специфично качество от най-отдалечените региони на ЕС. Тези продукти са обхванати от изисквания във връзка с качество, култивиране, техники на производство или създаване, представяне и опаковане. Знакът се използва най-вече за банани от Гваделупа, Мартиника, Канарските острови и Мадейра и също така за други плодове (например ананас и пъпеш) и зеленчуци, цветя и вино от тези райони.

Островните **ЗНП/ЗГУ** представляват около 10% от всички географски указания в селскостопанския и хранително-вкусовия сектор, регистрирани в ЕС: към 1 октомври 2013 г. 118 от 1158 обхванати от ЗНП/ЗГУ продукти са се произвеждали на острови. 50 наименования на вина, произвеждани на острови, също са защитени с географски указания съгласно схемите за качество на ЕС. Следователно общо 168 регистрирани като ЗНП/ЗГУ продукти са с произход от острови в ЕС. Регистрираните като ЗНП/ЗГУ продукти формират около 5% от общата стойност на селскостопанското производство на островите в ЕС (доклад на СИЦ).

Географските наименования са свързани най-вече с името на съответния остров (52 % от случаите, най-вече гръцки острови плюс Сардиния, Корсика и Канарските или Балеарските острови), понякога с допълнителни имена (по-специално при обозначенията от Крит, в които обикновено се дава допълнителна информация за конкретната част от острова, от която е продуктът). В други случаи (32%) обозначението е свързано с местност на даден остров. Такъв е случаят с повечето сицилиански обозначения и също така за други като Сторноуей във Външните Хебриди и др. В няколко случая (8%) позоваването е свързано с името на архипелаг (например Азорски острови, Шетландски острови, Оркнейски острови и Канарски острови).

¹¹ Много острови и/или архипелази разполагат с една или повече колективни марки, което може да бъде обръквашо за потребителите.

Обединените мнения на държавите членки/заинтересованите страни и проучването относно знаци за ЗНП/ЗГУ показват, че:

- групите на производителите не съобщават по систематичен начин островния произход в своя знак. Знаците обикновено не са насочени към конкретния остров. В повечето случаи се използват грабващи вниманието знаци;
- схемите за ЗНП/ЗГУ са предпочитаният начин за съобщаване на информация за специфичността, конкретните характеристики и качеството на островните продукти. Обикновено се посочва името на конкретния остров, местността или района на произход;
- съществуват ограничен брой примери за използването на генеричния термин „островни продукти“:
 - Дания (мед от кафяви пчели от остров Læsø, ябълки от остров Fejø от т. нар. „южноморски острови“);
 - Финландия („овце от Оландските острови“ или „продукт от архипелага“); и
 - Нидерландия („*Waddengoud*“);или колективните регионални знаци, създадени от регионалните органи на Мадейра („product of Madeira“) и на Канарските острови („*Tenerife Rural*“, „*Gran Canaria Calidad*“, „*Alimentos del Hierro*“).

Заинтересованите страни също така представиха доказателства за подвеждащи практики на етикетиране или „фалшиви“ продукти на островно земеделие (евтини имитации, предлагани на туристи) и подчертаха необходимостта да се защити автентичността на селскостопанските продукти от островите в ЕС.

В обобщение, съществуват много регистрирани ЗНП/ЗГУ за продукти от острови в ЕС, но те не обхващат значително по-голям дял продукти в сравнение със средната стойност за ЕС. Освен това съществуват голям брой частни етикети, които посочват островен произход, като в повечето се уточнява конкретният остров.

4. НЕОБХОДИМОСТ ОТ НЕЗАДЪЛЖИТЕЛЕН ТЕРМИН ЗА КАЧЕСТВО

НТК се създават съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012, за да се помогне на производителите да съобщят характеристиките или спецификите с добавена стойност на техните селскостопански продукти. Те са определени по следния начин в член 29, параграф 1 от регламента:

- терминът се отнася до „хоризонтална“ характеристика на една или повече категории продукти или до специфики на селскостопанското им производство или преработка, които се прилагат в конкретни райони;
- използването на термина придава стойност на продукта в сравнение със сходни продукти; и
- терминът има европейско измерение.

4.1. „Хоризонтални“ характеристики на продукти или селскостопански практики

Разнообразната география на островите в ЕС води до съществено и разнообразно производство на селскостопански и хранителни продукти, по-специално специализирани култури (плодове, зеленчуци, картофи, зехтин и вино) и също така на животински продукти (овче и козе месо и в по-малка степен млечни продукти и говеждо месо).

Селскостопанският и хранително-вкусовият сектор изпълнява значително по-важна роля в островните икономики в ЕС от средната стойност за ЕС и често остава тясно свързан с основната икономическа дейност: туризма. Много острови са приели стратегии за развитие, които включват „интелигентна специализация“ за използване на полезните взаимодействия между туризма и местния селскостопански и хранително-вкусов сектор.

Местните *придобити умения*, традициите, богатството на природния капитал и местното биологично разнообразие от гледна точка на специфични растителни видове и местни животински породи поставят селскостопанския и хранително-вкусовия сектор сред основните двигатели за растеж за островите в ЕС, по-специално чрез разработване на специализирани продукти с висока добавена стойност. Макар че са общи за селскостопанските практики на островите като цяло, тези елементи се проявяват по различен начин в специфичните за всеки остров продукти и следователно не водят непременно до „хоризонтални“ характеристики, общи за всички островни продукти като категория.

4.2. Добавена стойност

Макар че всички острови на ЕС споделят характеристики, които потенциално могат да бъдат посочени с един генеричен термин за етикетиране, например „продукт на островно земеделие“, мненията относно добавената стойност от това етикетиране изглеждат противоречиви.

Когато предлагат своите хранителни продукти на пазара, по-голямата част от производителите наблягат на островния произход на стоките, като се позовават на **специфичен остров** или архипелаг. Не бяха открити примери за марка или схема за качество, които да обхващат всички острови, независимо от точното им местоположение. „Хоризонталните“ етикети се използват за групи от малки острови, например няколкото малки датски острова или за „продукти от архипелага“ (Финландия), но това на практика не представлява схема за хоризонтално и генерично етикетиране във връзка с островно земеделие.

Освен това в някои случаи островите се конкурират помежду си и посочването на конкретния остров е от ключово значение за производителите, които желаят да изпъкнат на пазара.

4.3. Европейско измерение

Островите в ЕС споделят общи характеристики от гледна точка на география, природен, човешки и социален капитал и икономическа и политическа зависимост от континента.

В съответствие с търговските модели в регионалните „матрици за отчитане на социалните резултати“ на Института за бъдещи технологични изследвания (JRC-IPTS) за 2005 г.¹² средно около 60% от селскостопанската продукция на островите в ЕС в стойностно изражение и 35% от продукцията на тяхната хранително-вкусова промишленост се „изнася“, най-вече към континенталната част на съответната държава членка. Едва между 7% (Мадейра) и 18% (Канарски острови) от продукцията на тяхната хранително-вкусова промишленост достига други държави членки или трети държави, но тези продукти вече се възползват от схема на ЕС (знак за НОР).

5. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

По-голямата част от трудностите, пред които са изправени островите в ЕС и техните селскостопански сектори, са **структурни** и изискват най-вече структурни решения и политически отговори, част от които вече са налице чрез регионалната политика и мерките за развитие на селските райони от една страна и субсидии за компенсиране на специфични затруднения от друга.

Не всички островни продукти от селскостопанския и хранително-вкусовия сектор са обхванати от съществуващите схеми и публичните или частни инициативи за повишаване на качеството и добавяне на стойност на пазара. Например само около 5% (от гледна точка на стойността) са обхванати от ЗНП/ЗГУ, а знакът за НОР, когато се използва, е насочен към специфични продукти от най-отдалечените райони, които отговарят на определени изисквания. От друга страна са въведени много частни стандарти по отношение на специфичния географски произход. Въпреки това ситуацията на островите в ЕС не е хармонизирана.

Аргументите в полза на НТК „продукт на островно земеделие“ са както следва:

- в качеството си на **незадължителен елемент**, който предполага относително малка административна, контролна и бюджетна тежест, НТК може да е подходящ за **някои дребни производители**, по-специално на малки острови, които не разполагат с достатъчно голям мащаб, за да могат да използват други маркетингови инструменти (например колективни, сертифицирани и териториални марки, ЗНП/ЗГУ и знака за НОР). Това се отнася само до малка част от продуктите на островно земеделие.
- освен че функционира като **инструмент за комуникация и маркетинг**, НТК може да добави стойност към някои продукти на островно земеделие, получени от селскостопанския сектор на островите, особено ако държавите членки гарантират, че той се интегрира във или се обвързва с други мерки; и

От друга страна:

¹² Mueller, M. и Ferrari, E. (2012), *Social Accounting Matrices and Satellite Accounts for EU-27 on NUTS 2 Level (SAMNUTS2)*, (Матрици за отчитане на социалните резултати и сателитни отчитания за ЕС-27 на ниво NUTS 2 (SAMNUTS2)) JRC Scientific and Policy Reports, EUR 25687 EN.

- НТК „продукт на островно земеделие“ може да **окаже неблагоприятно въздействие върху производителите**, които вече участват в схеми за качество, като ги накара да се конкурират. Съществува риск от **„разводняване“ на съществуващите инициативи** (териториални, ЗНП/ЗГУ и др.), които подлежат на по-строг контрол и/или сертифициране и съответно водят до по-големи разходи;
- фактът, че понастоящем не съществуват генерични етикети за островни продукти (етикетите и средствата за популяризиране посочват **конкретни острови**), е признак, че концепцията „остров“ не се счита за достатъчно силна или подходяща за предаване на конкретни послания до потребителите. Единственият пример, който се доближава до предаването на такова послание, знакът за НОР, е с ограничено приложно поле. НТК би могъл да окаже отрицателно въздействие на съществуващата схема;
- тъй като повечето островни продукти не се изнасят, а се продават на местно равнище или в континенталната част на въпросната държава членка, е логично да се заключи, че регулирането на исканията във връзка с етикетирането да е **по-добре да се извършва на равнище държава членка**;
- **обхватът** на потенциално допустимите продукти с НТК **вероятно ще бъде сериозно ограничен** от задълженията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1151/2012 от гледна точка на набавянето на суровини, изискванията за преработка и ограниченията на продуктите в приложение I.
- **структурните проблеми**, пред които са изправени островите, могат да бъдат преодолені чрез съществуващи структурни инструменти.

Настоящият доклад цели да осигури анализ на фактите, за да създаде условия за дебат на тема дали запазването на нов НТК „продукт на островно земеделие“ е правилният начин да се помогне на островните производители да съобщават по-добре характеристиките, които добавят стойност към техните продукти.

Комисията приканва Европейския парламент и Съвета да обсъдят настоящия доклад и приветства обратна информация от тях.